

DAGSORDEN Udvalget for Sundhed og Voksne (2022 - 2025) d. 27-11-2024

Mødedato	Onsdag d. 27. november 2024 kl. 14:00
Mødested	Mødelokale 2
Mødedeltagere	Torben Madsen, Ole Lyngby Pedersen, Leif Gjørtz Christensen, Finn Thranum, Allan Werk, Claes Jensen, Klaus Rafael Jensen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af rammeaftale 2025-26 for det specialiserede socialområde.....	3
Godkendelse af kommunernes fælles afrapportering vedrørende borgere med udviklingshæmning o	5

Punkt 15: Godkendelse af rammeaftale 2025-26 for det specialiserede socialområde

S2024-5961

Resumé

Hvert andet år indgås en Rammeaftale for det specialiserede socialområde mellem regionen og kommunerne i den midtjyske region. Der foreligger nu et udkast til Rammeaftale 2025-26, som er indstillet til godkendelse i de midtjyske kommunalbestyrelser samt Regionsrådet.

Baggrund for sagen

Kommunerne og regionen i Midtjylland indgår hvert andet år en rammeaftale om samarbejdet på det specialiserede socialområde. Formålet med rammeaftalen er at sikre fælles principper for styring og udvikling på tværs af kommuner og region.

Rammeaftale 2025-26 er udarbejdet i en tæt dialog mellem de 19 kommuner og Region Midtjylland, som har haft mulighed for at komme med indspil til rammeaftalens udviklingsområder undervejs. Dette har givet et godt afsæt for fælles indsats og rammer på det specialiserede socialområde.

Fælles faglige udviklingsområder

Rammeaftalen har fokus på faglig udvikling og indeholder et samlet skøn over behovet for pladser og tilbud. Overordnet set tilkendegiver de midtjyske kommuner, at de oplever rimelig sammenhæng mellem behovet for specialiserede tilbud og det samlede udbud af tilbud.

De midtjyske kommuner og Region Midtjylland sætter med rammeaftalen særligt fokus på tre områder:

1. Mental sundhed og psykiatri
2. Borgere med komplekse udfordringer
3. Overgangen fra børne - og ungeområdet til voksenområdet

De to førstnævnte områder er en videreførelse fra rammeaftale 2023-2024, mens det tredje område er nyt. Udviklingsområderne er blevet drøftet i Den administrative styregruppe på det specialiserede social- og specialundervisningsområde (DASSOS) samt på Kommunekontaktråds (KKR) konferencen den 18. juni med deltagelse af lokalpolitikere fra Midtjylland, hvor der var opbakning til de tre udviklingsområder.

Styring og økonomi

Ud over de faglige udviklingsområder, sætter rammeaftalen rammerne for styring af økonomi- og kapacitetsudviklingen på de omfattede tilbud. Med rammeaftalen indgår de 19 kommuner og Region Midtjylland aftale om, at taksterne ikke kan stige i perioden 2025-26. Der skal frem mod den næste rammeaftale fra 2027 arbejdes på at udarbejde et nyt fælles styringsredskab som alternativ til den nuværende takstafale.

KKR Midtjylland har på møde den 19. november 2024 godkendt udkast til Rammeaftale 2025-26 og anbefaler, at rammeaftalen godkendes i de midtjyske kommunalbestyrelser/byråd og i regionsrådet. Fristen for godkendelse er 31. december 2024.

Rammeaftale 2025-26 på det sociale område samt Styringsaftale 2025-26 er vedlagt som bilag. Øvrige bilag kan tilgås på hjemmesiden: <https://sekretariatmidtjylland.viborg.dk/social/rammeaftaler/rammeaftale-2025-2026/>

Forvaltningens bemærkninger

Det er vurderingen, at der på de tre fokusområder er brug for en ekstra tværsektoriel og tværkommunal indsats i de kommende år. Videns- og evidensarbejdet skal skærpes og vores fælles handlekraft skal styrkes, så der skabes nye tiltag, der imødekommer den eksisterende efterspørgsel og udviklingsbehov.

Der er en fælles udfordring på det specialiserede socialområde med at skaffe tilstrækkelig arbejdskraft og de rette kompetencer til at løse opgaverne. Derfor sættes fokus på rekruttering, fastholdelse og kompetenceudvikling og på, hvordan opgaver kan løses på nye og mere effektive måder.

Rammeaftalen er sendt i høring hos Handicaprådet. Handicap rådet har meldt tilbage, at rådet ikke har kommentarer til rammeaftalen.

Sagens gang

- Udvalget for Sundhed og Voksne den 27. november 2024
- Udvalget for Økonomi og Erhverv den 9. december 2024
- Kommunalbestyrelsen den 17. december 2024

Forvaltningen indstiller

At Kommunalbestyrelsen godkender Rammeaftale 2025-2026 på det sociale område

Bilag

Rammeaftale 2025-26

Bilag 1 _Styringsaftale 2025-26

Følg brev til udkast til Rammeaftale 2025-26

Punkt 16: Godkendelse af kommunernes fælles afrapportering vedrørende borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling

S2024-2424

Resumé

Kommunalbestyrelsen præsenteres for et udkast til en fælles kommunal afrapportering vedrørende borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling. Alle 98 kommuner får afrapporteringen fremsendt til godkendelse. KKR-Midtjylland anbefaler, at afrapporteringen godkendes.

Baggrund for sagen

Den centrale udmelding fra Social- og Boligstyrelsen

I 2019 bad Social- og Boligstyrelsen med en central udmelding første gang kommunerne, i regi af de fem KKR-områder, om at forholde sig til udfordringerne på det sikrede tilbud Kofoedsminde. Målgruppen på Kofoedsminde er borgere med udviklingshæmning, der har begået alvorlig kriminalitet, og hvor der er behov for anbringelse i sikret afdeling. Borgerne er anbragt efter domstype 1 og domstype 2, samt i varetægtssurrogat.

På baggrund af den centrale udmelding i 2019 meldte kommunerne tilbage til styrelsen, at man havde tillid til Kofoedsmindes håndtering af opgaven.

Styrelsen var dog fortsat bekymret for udfordringer på Kofoedsminde med de fysiske og faglige rammer i forhold til at kunne imødekomme behovet på landsplan. Styrelsens vurdering er baseret på data indhentet medio 2022.

Styrelsen har derfor den 22. november 2023 udsendt en ny central udmelding vedrørende borgere med udviklingshæmning og dom til fornyet behandling i kommunerne. Her beder styrelsen om, at kommunerne fremlægger en samlet koordineret løsning til borgerne i målgruppen. Herunder med bedst mulig sammenhæng til den øvrige tilbudsstruktur samt faglige forhold. Styrelsen beder endeligt kommunerne om at beskrive en samlet løsning for etablering af et sikret tilbud i Vestdanmark. Kommunerne skal præsentere en fælles samlet løsning til styrelsen senest den 31. december 2024. Udvalget for Sundhed og Voksne blev orienteret herom på udvalgsmødet den 29. maj 2024.

Arbejdet med at tilvejebringe en samlet og koordineret besvarelse til Social- og Boligstyrelsen er blevet varetaget i regi af KKR. Der har på tværs af de fem rammeaftalesekretariater været nedsat en administrativ styregruppe og arbejdsgruppe. Der er i forbindelse med udarbejdelse af afrapporteringen indsamlet aktuel og uddybende viden både kvantitativt (opdateret data vedr. borgere på Kofoedsminde, medarbejdersammensætning mm.) og kvalitativt (via interviews og møder).

Afrapporteringen er forud for fremsendelsen til kommunerne blevet godkendt i landets fem KKR'er, som alle anbefaler, at kommunerne godkender afrapporteringen. Afrapporteringen skal fremsendes til Social- og Boligstyrelsen senest den 31. december 2024.

Forvaltningens bemærkninger

Afrapportering som besvarelse af den fornyede behandling

Hovedkonklusionen i afrapporteringen er, at der ikke er behov for at bygge et sikret tilbud i Vestdanmark til borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling. Styregruppen er på baggrund af de opdaterede data og udviklingsplaner således uenig i, dels at Kofoedsminde ikke har de fysiske og faglige rammer til at dække behovet for sikrede pladser på landsplan, dels at forsyningen bør sikres via etablering af et tilbud i Vestdanmark. De faglige rammer på Kofoedsminde vurderes således at være tilfredsstillende. Styregruppen redegør desuden for, at udvidelsesmuligheder på Kofoedsminde kombineret med andre tiltag (uddybet nedenfor) ikke nødvendiggør etableringen af et sikret tilbud i Vestdanmark.

Styregruppen har afdækket udviklingen i belægningen på Kofoedsminde fra 2014-23. Udviklingen viser, at det stort set i alle årene har været nødvendigt at øge antallet af pladser. Væksten i antallet af borgere med domstype 1, domstype 2 og borgere i varetægtssurrogat har dog været forskellig, så den er mest markant for borgere i varetægt og dernæst for borgere med domstype 2.

Det er styregruppens vurdering, at der er behov for at udvide kapaciteten af §108-pladser til borgere med domstype 2 til anbringelse i åbent tilbud. Udover at denne målgruppe er størst, så kan disse borgere bo andre steder end i tilknytning til Kofoedsminde og dermed med mulighed for at være tættere på de nærområder, de kommer fra. En øget kapacitet vil ligeledes bidrage til muligheden for at skabe et øget flow på pladserne på Kofoedsminde. Det er aktuelt vurderingen på Kofoedsminde, at 15 borgere kan udsluses fra Kofoedsminde. Derved vil presset på Kofoedsminde mindskes. Det er tillige styregruppens vurdering, at der med et fokuseret arbejde på udvikling af faglige metoder og et tættere samarbejde mellem kommunerne og Kofoedsminde er potentiale for højere grad af udslusning end det niveau, der har været kendetegnende de seneste år. Styregruppen ser gerne, at styrelsen deltager i dette faglige udviklingsarbejde.

Styregruppen foreslår også, at der kigges nærmere på de økonomiske incitamenter, der knytter sig til placeringen af borgere med domstype 2 på Kofoedsminde. Kofoedsminde finansieres i dag via en objektiv finansiering. Styregruppen foreslår, at alle borgere med en domstype 2, fremover skal være takstfinansieret. Det er forventningen, at det kan understøtte flowet. En nærmere takstmodel er ikke beskrevet i afrapporteringen, men vil skulle udarbejdes særskilt.

Styregruppen anbefaler også, at der indledes en dialog med staten om udviklingen i antallet af borgere i varetægtssurrogat på Kofoedsminde. Denne målgruppe har været i kraftig vækst i perioden. Det er styregruppens vurdering, at den alternative placering af disse borgere er i tilknytning til statsfængslerne og dermed en statslig opgave. Såfremt Kofoedsminde ikke skal rumme borgere i varetægtssurrogat mindskes presset selvsagt tilsvarende.

Da det i forbindelse med styregruppens arbejde og dialog med Region Sjælland, der er driftsherre for Kofoedsminde, er blevet afdækket, at der er sket en betydelig faglig udvikling, ligesom der eksisterer aktuelle udviklingsplaner og yderligere udviklingsmuligheder i området omkring Kofoedsminde, fremlægger styregruppen en grundmodel med to trin. Grundmodellen forventes både at kunne imødekomme kapacitetsudfordringerne frem til 2035 og opfylde de faglige krav til højt specialiserede tilbud:

- Trin 1 dækker over udvidelse af pladser på Kofoedsminde samt øget udslusning af borgere med domstype 2 fra sikrede pladser på Kofoedsminde til åbne, længerevarende botilbud (Servicelovene §108) frem til 2035. Dermed håndteres stigningen i pladsbehovet inden for de eksisterende rammer på Kofoedsminde.
- Trin 2 dækker et forslag om at udvide kapaciteten på længerevarende botilbud (Servicelovens §108) med 20 pladser til målgruppen af borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i et åbent tilbud. Flere § 108-pladser skal bidrage til, at flere i målgruppen anbringes her fremfor på en sikret plads.

Af centrale præmisser for styregruppens anbefalinger gælder følgende:

1. Finansieringen af alle borgere med domstype 2 ændres fra objektiv finansiering til takstfinansiering.
2. Øget samarbejde om udslusning af borgere fra Kofoedsmindes sikrede pladser.
3. Staten skal afsætte puljer til finansiering af etablering af de nye pladser og byggeriet skal friholdes fra anlægsloftet. Derudover skal kommunerne tilføres økonomi til drift af det øgede antal domsanbragte.

Idet Social- og Boligstyrelsen har bedt kommunerne beskrive, hvordan et vstdansk sikret tilbud kan etableres, har styregruppen i tillæg hertil udarbejdet et sådant forslag.

Det er styregruppens anbefaling, at et eventuelt nyt sikret tilbud i Vestdanmark skal finansieres på samme måde som Kofoedsminde, hvilket indebærer objektiv finansiering gældende for beboere med en domstype 1 og i varetægtssurrogat, mens det anbefales, at beboere med en domstype 2 overgår til takstfinansiering. Styregruppen anbefaler, at et eventuelt vstdansk sikret tilbud bygges til 40 borgere for at sikre et fagligt og økonomisk rentabelt tilbud. Der estimeres en samlet anlægsudgift på 200-250 mio. kr.

Styregruppen anbefaler en løbende tværkommunal evaluering af området i samarbejde med styrelsen og Region Sjælland, der er driftsherre for Kofoedsminde.

Sagen er sendt i høring hos Handicaprådet. Eventuelle bemærkninger fra rådet vil blive fremsendt på mail til Udvalget for Sundhed og Voksne og efterfølgende fremgå af beslutningsprotokollen efter behandlingen i udvalget.

Vedlagt er tre bilag:

- Bilag 1: Anmodning om fornyet behandling af Central Udmelding om borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling
- Bilag 2: Afrapportering på Social- og Boligstyrelsens anmodning om fornyet behandling af Central Udmelding om borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling
- Bilag 3: Kort beskrivelse af centrale elementer i afrapporteringen

Sagens gang

- Udvalget for Sundhed og Voksne den 27. november 2024
- Udvalget for Økonomi og Erhverv den 9. december 2024
- Kommunalbestyrelsen den 17. december 2024

Forvaltningen indstiller

At Kommunalbestyrelsen godkender den fælleskommunale afrapporteringen på Social- og Boligstyrelsens centrale udmelding om borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling.

Bilag

Bilag 1 Anmodning om fornyet behandling af CU for borgere med udviklingshæmning og dom med behov for anbringelse i sikret afdeling

Bilag 2 Afrapportering fornyet behandling CU udviklingshæmning og dom

Bilag 3 Kort beskrivelse af centrale elementer i afrapporteringen